

**RADIKULAR KISTALARNI JARROXLIK YO‘LI BILAN DAVOLASHNI
QIYOSIY TAQQOSLASH VA DIAGNOSTIKA HAMDA PROFILAKTIKA****Mamatkulov Farxodjon Xusenovich**

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti Magistratura rezidenti Og‘iz bo‘shlig‘i jarrohligi

Ilmiy rahbar: PhD Xazratov A.I.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6685963>

Annatsiya. Bugungi kunda, hatto tibbiy ma'lumotga ega bo'lmaganlar ham, odatda, inson tanasida ma'lum sharoitlarda kistalar paydo bo'lishi mumkinligini yaxshi bilishadi, bu umuman sog'liq uchun katta xavf tug'diradi. Shunday qilib, tishlarga kelsak, bu muammo ayniqsa dolzarbdir - har qanday tishda, oldingi tish bo'ladimi, donolik tishi yoki boshqa bir qator sabablarga ko'ra ildiz kistasi paydo bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, bir vaqtning o'zida bir nechta bunday kistalar bir tishga tushishi mumkin. Ushbu maqolada batafsil ma'lumot beriladi!

Kalit so‘zlar: yuqori va pastki jag'ning radikulyar, follikulyar va boshqa turdagi kistalari: sabablari va belgilari, diagnostikasi va davolash. Jag'larning odontogen kistalari Odontogen kistalar Radikulyar va follikulyar kistalar.

**СРАВНИТЕЛЬНОЕ СРАВНЕНИЕ И ДИАГНОСТИКА И ПРОФИЛАКТИКА
ХИРУРГИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ КОРЕШКОВЫХ КИСТ**

Аннотация. Сегодня даже те, кто не имеет медицинских знаний, прекрасно знают, что кисты обычно могут образовываться в организме человека при определенных условиях, что представляет большой риск для здоровья в целом. Итак, когда речь идет о зубах, эта проблема особенно актуальна – у любого зуба, будь то передний зуб, зуб мудрости или по ряду других причин, может развиться корневая киста. Кроме того, на один зуб может приходиться несколько таких кист одновременно. Эта статья даст вам больше информации!

Ключевые слова: корешковые, фолликулярные и другие виды кист верхней и нижней челюсти: причины и симптомы, диагностика и лечение. Одонтогенные кисты челюстей Одонтогенные кисты Корешковые и фолликулярные кисты.

**COMPARATIVE COMPARISON AND DIAGNOSIS AND PREVENTION OF
SURGICAL TREATMENT OF RADICULAR CYSTS**

Abstract. Today, even those who do not have medical knowledge are well aware that cysts can usually form in the human body under certain conditions, which poses a great risk to overall health. So, when it comes to teeth, this problem is especially relevant - any tooth, whether an anterior tooth, wisdom tooth or a number of other reasons, can develop a root cyst. In addition, several such cysts can fall on a single tooth at the same time. This article will give you more information!

Keywords: radicular, follicular and other types of cysts of the upper and lower jaw: causes and symptoms, diagnosis and treatment. Odontogenic cysts of the jaws Odontogenic cysts Radicular and follicular cysts.

KIRISH

Odontogen kist guruhidir jag'ning kistalari ishtirok etgan to'qimalardan hosil bo'lgan odontogenez (tish rivojlanishi). Odontogen kistalar yopiq xaltachalar bo'lib, ular ajralib turadi

membrana ning qoldiqlaridan kelib chiqqan odontogen epiteliy. U o'z ichiga olishi mumkin havo, suyuqliklar yoki yarim qattiq material. Suyak ichi kistalar eng keng tarqalgan jag'lari, chunki mandible va maxilla yagona suyaklar epiteliya tarkibiy qismlari bilan. Odontogen epiteliy normal sharoitda juda muhimdir tish rivojlanish. Ammo epiteliya damlari keyinchalik kist qoplaminig kelib chiqishi bo'lishi mumkin, ammo barcha og'iz kistalari odontogen kist emas. Masalan, og'iz mukozasining shilliq kistasi va nazolabial kanal kistasi odontogen kelib chiqmaydi.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Bundan tashqari, (deb nomlangan bir nechta shartlar mavjudrentgenografik) psevdokistik jag'ning ko'rinishi; dan tortib anatomik variantlar kabi Stafne statik suyak kistasi, tajovuzkorga anevrizmal suyak kistasi.

Jag'larning odontogen kistalari.

Kist tashqi biriktiruvchi to'qima qatlami va ichki qoplamadan, asosan qatlamli yassi epiteliydan iborat bo'lgan membranali bo'shliq. Kist bo'shlig'ida odatda xolesterin kristallari, ba'zan kulrang tvorog (keratotsistlar bilan) mavjudligi sababli opalescent shaffof sariq suyuqlik mavjud. Uning o'sishi ishlab chiqarilgan pufak suyuqligi tomonidan yaratilgan intrakistik bosim mavjudligi tufayli amalga oshiriladi, bu esa atrofdagi suyak to'qimalarining atrofiyasiga va epiteliyaning ko'payishiga olib keladi.

Odontogen kistalarning etiopatogenezi har xil. Periapikal to'qimalarda yallig'lanish jarayoniga asoslangan kist ildiz (radikulyar) deb ataladi, u apikal (apikal) va lateral (lateral) bo'lishi mumkin. Bunga qoldiq (qoldiq) radikulyar kist va paradental ham kiradi. Boshqa kistalar odontogen epiteliyaning malformatsiyasidir. Ular orasida keratotsistlar (birlamchi odontogen kistalar), tish o'z ichiga olgan (follikulyar) kistalar, portlash kistalari va gingival kistalar mavjud.

Jag'ning kistalari chastotasi boshqa odontogen shakllanishlar orasida birinchi o'rinda turadi. Turli yoshdagi odamlarda kistalar mavjud, ular yuqori jag'da pastki jag'ga qaraganda 3 marta tez-tez uchraydi. Turli odontogen kistalarning klinik va rentgenologik ko'rinishlari va davolash usullarida juda ko'p o'xshashliklar mavjud. Biroq, har bir kist turi o'ziga xos xususiyatlarga ega, bu ularni bir-biridan farqlash imkonini beradi.

Ildiz (radikulyar) kista. Ildiz kistasining paydo bo'lishi tishning periapikal to'qimalarida surunkali yallig'lanish jarayonining rivojlanishi bilan bog'liq bo'lib, bu apikal granulomalarning shakllanishiga olib keladi. Ushbu granuloma ichida periodontal ligamentning yallig'lanish bilan faollashtirilgan epitelial hujayralari (Malasse orollari) ko'payadi va birinchi navbatda sistogranulomalarning shakllanishiga olib keladi, so'ngra bo'shliqni to'liq qoplagan holda kist hosil qiladi. Bir qator mualliflarning (I. G. Lukomskiy, Gravits, Shuster) granulomadagi epiteliyning yana bir manbai (gum, fistuloz yo'lak) haqidagi oldingi qarashlari endi o'z ma'nosini yo'qotdi.

TADQIQOT NATIJALARI

Odontogen kist - nima uchun tish kistasi xavfli

Agar siz kistani tekshirsangiz, unda u zich kapsulaga o'xshaydi, bu haqiqatan ham, va xayriyatki - kistaning zich qoplami infektsiyaning tarqalishiga to'sqinlik qiladi. Ammo zararsiz ko'rinadigan kist ko'rinadigan darajada oddiy emas - u juda xavfli asoratlarning sababi bo'ladi va agar ta'limga e'tibor berilmasa, vaqt o'tishi bilan kist xavfli bo'lib qolishi mumkin.

Ko'pincha oldingi tishlarning kistasi, maxillalar sinus kanallarini to'sib qo'ygan tish kistasi va sakkizinchi molar kistasi tashxis qilinadi. Diametri bo'yicha odontogen kist besh millimetrdan uch-besh santimetrgacha bo'lishi mumkin va besh mm dan kam shakllanishlar granuloma deb ataladi.

Tishlardagi kistalar, sabablari

Asosiy ildiz kanalining tarkibiy qismi bo'lgan pulpada infeksiya bo'lsa, kist paydo bo'ladi. U infeksiyadan ta'sirlangan o'lik hujayralardan hosil bo'ladi, tepada zich qobiq bilan jihozlangan, kasal hujayralarni sog'lom to'qimalardan ajratib turadi. Shuning uchun tanada paydo bo'lgan har qanday infeksiyani surunkali holga keltirmaslik uchun davolash juda muhimdir. Axir, xuddi shu sinusit va hatto qon bilan kasallangan to'qimalarni sog'lomlarga etkazishga intiladi. Belgilanganlarga qo'shimcha ravishda, tish kistasining shakllanishi e'tiborsiz shaklda, to'ldirishdagi noaniqliklar yoki nomukammal o'rnatilgan tish toji, tishlar va jag'larning shikastlanishi bilan rivojlanishi mumkin.

Tish kisti, belgilari

Tish kistasi uning o'sishi paytida alomatlar yo'qligi bilan ajralib turadi. Albatta, og'iz bo'shlig'ining sog'lig'ini diqqat bilan kuzatib boradigan odam tish go'shti rangining o'zgarishini yoki tish bo'shlig'ida siljish mavjudligini sezish qiyin bo'lmaydi, ammo kist, asosan, sezilmas tarzda rivojlanishi mumkin. tish ildizlari bilan jag' suyaklarini yo'q qilishda davom etsa-da, ma'lum bir o'lchamga erishiladi. Faqat uch santimetr diametrli o'sishga erishgandan so'ng, kist umumiy buzuqlik, kengaygan limfa tugunlari, bosh og'rig'i, yuqori tana harorati, kist o'sishi joyida jag'ning shishishi, kuchli ifodalangan birinchi alomatlar sifatida namoyon bo'ladi. Men sizni stomatologiya klinikasining veb-saytiga tashrif buyurishni taklif qilaman Doktor Stepman , havolani kuzatib boring va tish kistasini olib tashlash operatsiyalari haqida batafsil o'qing. Ma'lumot zarur va foydalidir.

MUHOKAMA

Kistning o'sishi bilan yuzning shishishi kuchayadi, kist hosil bo'lgan joyda sezilarli shish paydo bo'ladi, doimiy tortish og'rig'i bilan birga keladi. Ba'zida shish pasayadi, lekin tez orada periosteumning kuchayishi va yiringlashi tufayli yana paydo bo'ladi, bu holda stomatologlar odontogen periostitni aniqlaydilar. Agar bu holatda siz yordam so'ramasangiz, jarayonning yanada rivojlanishini kutishingiz mumkin, bu tishlarning yo'qolishi bilan yakunlanishi mumkin. Faqat stomatologiya klinikasiga o'z vaqtida tashrif buyurish keyingi asoratlarni oldini oladi, bu esa o'limga olib keladi.

Tish kisti, asoratlari

Tish kistasi infeksiyaning har qanday tarqalishiga to'sqinlik qiladigan zich membrana bilan himoyalangan bo'lsa-da, beparvo qilingan jarayonda gumboil va periodontit, jag'ning osteomielitlari, xo'ppoz shakllanishi, hatto bo'yin va yuz shakllanishi, tishlarning yo'qolishi, sepsis, yaxshi va saraton o'smalarini kutish mumkin ... Tish shifokoriga tashrif buyurishni e'tiborsiz qoldirib, ushbu asoratlarni xohlaymizmi, deb o'ylash kerak - odontogen kist - nima uchun tish kistasi xavfli.

Tish kistasini davolash usullari

Kistlarni davolashning zamonaviy stomatologik usullari tishni olib tashlamasdan saqlab qolish imkonini beradi. Albatta, kasallikning bosqichi odontogen kistani davolashda katta ahamiyatga ega va stomatologlar bu ko'rsatkichlar asosida konservativ va jarrohlik usulini

qo'llashadi. Sakkiz mm dan oshmaydigan kist tashxisi qo'yilgan taqdirda, shifokorlar konservativ terapiya usulini qo'llashadi, bu kanalni dori-darmonlar bilan yaxshilab sug'orishni, so'ngra uni tsementlashni o'z ichiga oladi.

Jarrohlik usulidan foydalanish tish go'shtini kesish yoki uning kapsulasini to'liq kesish orqali kistni olib tashlashni o'z ichiga oladi. Ushbu yondashuv keyinchalik tish ildizlarining tepalarini implantlar bilan almashtirish bilan tishni saqlashga imkon beradi. Bunday holda, uchrashuv muqarrar. Afsuski, beparvo qilingan jarayon yoki sakkizinchi molarning ildizida hosil bo'lgan kist bo'lsa, tish shifokori kist bilan birga tishni olib tashlashga murojaat qiladi.

Tish kistasining oldini olish

Shunday qilib, bu holatda oldini olish yo'q, ammo oddiy tavsiyalarga amal qilgan holda, siz ko'rsatilgan kasallikdan qochishingiz mumkin.

Klinik holatning tavsifi

Sog'lom 33 yoshli erkak, umumiy amaliyot shifokori tomonidan ulkan kist va unga ta'sirlangan pastki o'ng uchinchi molyarni davolash uchun periodontal bo'limga yuborilgan. Panoramik rentgen nurlari ta'sirlangan pastki o'ng uchinchi molar tojini o'rab turgan katta va aniq belgilangan yorug'lik maydonini ko'rsatdi, shuningdek qo'shni ikkinchi molyarning distal ildiziga ta'sir qildi.

Dastlab odontogen kist borligi aniqlandi (yakuniy tashxis qo'yish uchun patologik-gistologik tekshiruv o'tkazish kerak edi). Ta'sir qilingan tish tik holatidadir, uning ildizining apikal qismi pastki jagning pastki chegarasiga juda yaqin joylashgan va mesial tubercles ikkinchi molyarning distal ildiziga yaqin joylashgan. KTni tekshirish molyar ildizlarning anatomik joylashuvi va kistning mandibular kanal bilan chegarasini tasdiqladi.

XULOSA

Bundan tashqari, ikkinchi pastki molyarning distal ildizi mintaqasida o'ng tomon juda oz suyak bor edi, bu esa ushbu tishning uzoq muddatli prognoziga shubha tug'dirdi. Klinik tadqiqotlar cho'ntaklarini probing chuqurligi til tomonida 9 mm va ikkinchi molyar ildizning distal yuzasida bukkal tomonida 7 mm bo'lganligini ko'rsatdi. Alveolyar tizmaning yo'qolishi ham baholandi, emal-tsement chegarasidan suyak nuqsonining pastki qismigacha bo'lgan masofa 16 mm ni tashkil etdi, bu patologiyaning og'irligini tasdiqladi. tufayli yuqori daraja suyakning yo'qolishi, shikastlanish chegaralari va tishning pastki jag' nerviga yaqinligi, shuningdek tutilish chuqurligi, kistaning marsupializatsiyasi bilan birga tishni ortodontik chiqarib olish tanlandi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ko KS, Dover DG, Jordan RC. Ikki tomonlama dentigerous kistalar - g'ayrioddiy holat haqida hisobot va adabiyotlarni ko'rib chiqish. (Ikki tomonlama tish kistalari - odatiy bo'lmagan holatlar bo'yicha hisobot va adabiyotlarni o'rganish) J Dent Dots. 1999 yil; 65 (1): 49-51.
2. Mourshed F. Dentigerous kistalarni rentgenografik o'rganish: II. Dastlabki bosqichlarda dentigerous kistani aniqlashda rentgenogrammalarning roli. (Tish kistalarini rentgenografik tekshirish: II Kislarni aniqlashda rentgenografiyalarning roli dastlabki bosqichlar) Oral Surg Oral Med Oral Pathol. 1964 yil; 18: 54-61.
3. <https://kfdvgtu.ru/uz/odontogennye-kisty-vidy-klinika-lechenie-profilaktika/>
4. <https://hooch-gid.ru/uz/>
5. <https://uz.m.wikipedia.org/wiki/Kista>